

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informatori o sudskoj praksi Suda br. 139

mart 2011. godine

---

## ***Kiyutin protiv Rusije - 2700/10***

Presuda od 10.3.2011. godine [Prvo objeljenje]

### **Član 14**

#### **Diskriminacija**

Razlika u postupanju sa HIV pozitivnim stranim državljaninom u pogledu njegove prijave za boravišnu dozvolu: *utvrđena je povreda*

*Činjenice* – U skladu sa ruskim zakonima, strani državljani koji su u braku sa ruskim državljaninom ili oni koji imaju dijete koje je ruski državljanin ispunjavaju uslove za dobijanje dozvole za privremeni boravak pod uslovom da dostave zdravstveno uvjerenje kojim se dokazuje da nisu HIV pozitivni. Strani državljani za koje se utvrdi da su HIV pozitivni podliježu deportaciji. Podnosilac predstavke, uzbekistanski državljanin, stigao je u Rusiju 2003. godine i oženio rusku državljaniku sa kojom je dobio ćerku. Njegov zahtjev za dobijanje boravišne dozvole odbijen je na osnovu toga što su testovi pokazali da je HIV pozitivan. Podnosilac predstavke pokušao je da ospori ovakvo odbijanje pred domaćim sudovima, tvrdeći da vlasti nisu uzele u obzir njegovo krhko zdravstveno stanje, koje je zahtijevalo visoko aktivnu antiretrovirusnu terapiju, kao ni njegov način života ili jake porodične veze u Rusiji. Ovaj pokušaj osporavanja i njegove naknadne žalbe bile su bez uspjeha.

*Pravo* – član 14 u vezi sa članom 8

(a) *Primjenljivost* – Odnosi koji proističu iz zakonitog i stvarnog braka podnosioca predstavke sa suprugom ruskom državljanicom sa kojom je imao dijete predstavljaju "porodični život" i na taj način spadaju u područje djelovanja člana 8 Konvencije. Iako u članu 14 među osnovima po kojima se zabranjuje diskriminacija nije izričito naveden zdravstveni status ili bilo kakvo medicinsko stanje, Sud je nedavno prepoznao da fizički invaliditet i različita stanja narušenog zdravlja spadaju u područje djelovanja ove odredbe. Ovakav pristup bio je u skladu sa stavovima izraženim u međunarodnoj zajednici\*. Shodno tome, razlika napravljena po osnovu zdravstvenog statusa, uključujući HIV infekciju, obuhvaćena je terminom "drugi status" i član 14 u vezi sa članom 8 je primjenljiv.

(b) *Meritum* – Pošto je uspostavio jake porodične veze u Rusiji, podnosilac predstavke bio je u sličnoj situaciji kao i drugi strani državljani koji su tražili boravišnu dozvolu po osnovu porodičnog života, ali se sa njim postupalo drugačije zbog njegovog HIV pozitivnog statusa. Što se tiče pitanja da li je ta razlika u postupanju razumno i objektivno opravdana, polje slobodne procjene države u ovoj oblasti bilo je usko s obzirom na to da su ljudi koji žive sa HIV-om naročito ranjiva grupa koja se u prošlosti suočavala sa velikom diskriminacijom te da nije bilo uspostavljenog konsenzusa u Evropi o isključenosti HIV pozitivnih podnosilaca zahtjeva za boravak iz mogućnosti dobijanja istog. U skladu sa tim, bilo je potrebno naročito uvjerljivo opravdanje za razliku u tretmanu.

Iako prihvatajući da se osporenom mjerom težilo legitimnom cilju zaštite javnog zdravlja, Sud je istakao da su se zdravstveni eksperti i međunarodni organi saglasili da se ograničenja putovanja nametnuta ljudima koji žive sa HIV-om ne mogu opravdati pozivanjem na zabrinutost za javno zdravlje. Iako bi takva ograničenja mogla biti djelotvorna protiv visoko zaraznih bolesti sa kratkim periodom inkubacije kao što su kolera ili žuta groznica, puko prisustvo HIV pozitivne osobe u zemlji samo po sebi ne predstavlja prijetnju javnom zdravlju. HIV se ne prenosi spontano već posredstvom vrlo specifičnog ponašanja, dok su metode prenošenja iste bez obzira na dužinu boravka osobe u zemlji ili na njegovo ili njeno državljanstvo. Uprkos ovome, ograničenja putovanja ne nameću se turistima ili kratkoročnim posjetiocima, niti ruskim državljanima koji se vraćaju u zemlju, iako nema razloga da se pretpostavi da je mogućnost njihovog uključivanja u nebezbedno ponašanje manje vjerovatna nego kod doseljenika. Nadalje, dok bi se razlika u tretmanu HIV pozitivnih doseljenika i kratkoročnih posjetilaca mogla objektivno opravdati rizikom da bi ovi prvi mogli izazvati prekomjernu potražnju u odnosu na sistem zdravstvene zaštite koji se finansira iz javnih prihoda, ovaj argument u Rusiji nije validan jer strani državljani u Rusiji nemaju pravo na besplatnu zdravstvenu pomoć osim hitnog liječenja. Na kraju, ograničenja na putovanje i boravak nametnuta licima koja žive sa HIV-om mogu se pokazati ne samo nedjelotvornim u sprečavanju bolesti, već u stvari mogu biti štetna po javno zdravlje, primjera radi, kada doseljenici odluče da u državi borave nezakonito kako bi izbjegli testiranje na HIV, ili ako bi lokalno stanovništvo počelo gledati na HIV/AIDS isključivo kao na "problem stranaca". Još jedno problematično pitanje za Sud odnosilo se na sveobuhvatnu i nediskriminatornu prirodu osporavane mjere. Odredbe kojima se od podnosilaca zahtjeva za boravišnu dozvolu traži da dokažu svoj HIV negativan status i deportacija stranih državljana za koje se otkrije da su HIV pozitivni nisu ostavile prostora za individualizovanu procjenu koja bi bila zasnovana na činjenicama u konkretnom slučaju. U ovom predmetu, domaće vlasti su odbacile zahtjev podnosioca predstavke isključivo na osnovu zakonskih odredbi, ne uzimajući u obzir njegovo zdravstveno stanje ili porodične veze u Rusiji. Sve u svemu, imajući u vidu da podnosilac predstavke pripada naročito ranjivoj grupi, te odsustvo razumnog i objektivnog opravdanja i nepostojanje individualizovane procjene, Vlada je prekoračila svoje usko polje slobodne procjene i podnosilac predstavke je bio žrtva diskriminacije po osnovu njegovog zdravstvenog statusa.

*Zaključak:* utvrđena povreda (jednoglasno).

Član 41: Iznos od 15.000 eura na ime nematerijalne štete.

\* Parlamentarna skupština Savjeta Evrope (Preporuka 1116 (1989)); Komisija Ujedinjenih nacija za ljudska prava (Rezolucija br. 1995/44 od 3. marta 1995. godine i 2005/84 od 21. aprila 2005.); Ujedinjene nacije (Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom).

---

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava  
Ovaj sažetak Sekretarijata ne obavezuje Sud.

Informatori o sudskoj praksi

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int)

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int)

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int)